

Checklist Geneesmiddelen in spoedeisende situaties

In deze checklist staan de geneesmiddelen zoals opgenomen in de NHG-Behandelrichtlijn Geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties. De checklist kan gebruikt worden om vast te leggen welke geneesmiddelen voor spoedeisende situaties op voorraad moeten zijn, in welke hoeveelheden, wat de houdbaarheid is en op welke wijze ze bewaard moeten worden.

- In tabel 1 zijn de geneesmiddelen opgenomen die in de richtlijn aanbevolen worden om op voorraad te hebben. Voor een aantal geneesmiddelen geldt dat ze gelijkwaardig en uitwisselbaar zijn. Van deze middelen is het voldoende om een van beide op voorraad te hebben. Dit is gemarkeerd met een '#’.
- In tabel 2 staan de geneesmiddelen vermeld die facultatief zijn. De huisarts(engroep) bepaalt zelf welke van deze middelen hij beschikbaar wil hebben. Betrek bij deze afweging de incidentie van aandoeningen in de praktijkpopulatie, de grootte van de huisartsenpraktijk of het gebied, de geografische setting (responstijd ambulance of lange aanrijtijd naar een ziekenhuis), de bekwaamheid van de huisarts(en) en regionale afspraken. Ook kunnen in deze tabel eventueel extra geneesmiddelen toegevoegd worden.

De huisarts kan in de kolom 'Aantal' aangeven hoeveel stuks op voorraad moeten zijn. Aanbevolen wordt om van elk geneesmiddel ten minste één stuk in reserve te hebben. Van sommige geneesmiddelen kunnen voor de eerste behandeling al meerdere tabletten of ampullen nodig zijn.

In de laatste kolom staat hoe de geneesmiddelen bewaard moeten worden om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het product gedurende de gehele houdbaarheidstermijn gewaarborgd is. Door temperatuurschommelingen in de auto is het vaak niet goed mogelijk aan de vereiste bewaarcondities van geneesmiddelen te voldoen. Om de werkzaamheid van het geneesmiddel tot de vermelde expiratie-datum zo goed mogelijk te waarborgen, gelden de volgende adviezen:

- noteer bij ontvangst van het geneesmiddel de expiratedatum in de kolom 'expiratedatum (eerst verlopende datum)' van de bijgevoegde checklist. Leg bij verschillende expiratedata de datum van het geneesmiddel dat als eerste verloopt vast;
- bewaar de geneesmiddelen bij voorkeur bij kamertemperatuur (tussen de 15 en 25 °C) en buiten invloed van licht;
- controleer de expiratedatum van de geneesmiddelen tenminste tweemaal per jaar;
- laat de visitetas met geneesmiddelen niet in de auto staan;
- vernieuw eventueel alle geneesmiddelen eenmaal per jaar en dan bij voorkeur na de zomer.

Bron: De Jong J, Bouma M en Hooymans C. NHG-Behandelrichtlijn Geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties. Utrecht: NHG, 2020.

Tabel 1 Aanbevolen aanwezige geneesmiddelen conform de NHG-Behandelrichtlijn Geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties

Geneesmiddel/afleveringsvorm	Aantal ¹	Expiratiedatum (eerst verlopende datum)	Bewaarconditie ²
Acetylsalicylzuur wateroplosbare (dispergeerbare) tablet 80 mg			< 25 °C en in strip
Adrenaline injectievloeistof 1 mg/ml, ampul 1 ml (als waterstoffartraat)			< 25 °C en buiten invloed van licht
Atropine injectievloeistof 0,5 mg/ml, ampul 1 ml			< 25 °C en buiten invloed van licht
Bumetanide injectievloeistof 0,5 mg/ml, ampul 4 ml [#]			< 25 °C en buiten invloed van licht
Clemastine injectievloeistof 1 mg/ml, ampul 2 ml			Bij kamertemperatuur
Dexamethason injectievloeistof 4 mg/ml, ampul 1 ml (als dinatriumfosfaat)			< 25 °C en buiten invloed van licht
Diazepam rectiole 5 mg/2,5 ml [#]			< 25 °C
Diazepam rectiole 10 mg/2,5 ml [#]			< 25 °C
Diclofenac injectievloeistof 25 mg/ml, ampul 3 ml			< 25 °C en buiten invloed van licht
Furosemide injectievloeistof 10 mg/ml, ampul 4 ml [#]			< 25 °C en buiten invloed van licht
Glucagon poeder 1 mg + oplosmiddel 1 ml voor injectieoplossing (als hydrochloride)			< 25 °C en buiten invloed van licht 18 maanden. In de koelkast tot expiratedatum
Glucose infusievloeistof 10% (10 gram/100 ml), flacon/zak 100 ml [#]			< 25 °C. Na openen omzak is infuuszak 14 dagen houdbaar
Glucose injectievloeistof 40% (4 gram/10 ml), ampul 10 ml [#]			0 - 25 °C
Glucose infusievloeistof 50% (5 gram/10 ml), fles 100 ml [#]			0 - 25 °C
Haloperidol injectievloeistof 5 mg/ml, ampul 1 ml			Buiten invloed van licht
Ipratropiumbromide dosisaerosol 20 mcg/dosis			5 - 30 °C en buiten invloed van licht
Lorazepam tablet 1 of 2,5 mg [*]			< 25 °C en in strip
Midazolam injectievloeistof 1 mg/ml, ampul 5 ml (bevat natrium)			Buiten invloed van licht
Morfine injectievloeistof 10 mg/ml, ampul 1 ml			< 25 °C en buiten invloed van licht
Natriumchloride injectievloeistof 0,9%, miniplasco 10 ml			0 - 25 °C
Nitroglycerine spray 0,4 mg/dosis			0 - 25 °C en buiten invloed van licht
Salbutamol dosisaerosol 100 microg/dosis			0 - 30 °C
Paraaf medewerker		Datum	

¹ Van de volgende geneesmiddelen zijn voor de eerste gift al meerdere stuks nodig: acetylsalicylzuur tablet 80 mg (2 stuks), dexamethason injectievloeistof 4 mg/ml (2 stuks), glucose injectievloeistof 40% (2 stuks).

² Houdbaarheid tot aan de expiratedatum, mits aan de vermelde bewaarcondities wordt voldaan (bron: SmPC/FNA).

[#] Deze middelen zijn gelijkwaardig en uitwisselbaar. Daarom is het voldoende om een van de middelen op voorraad te hebben: diazepam rectiole (alternatief midazolam injectievloeistof is reeds aanwezig i.v.m. andere indicatie); furosemide of bumetanide injectievloeistof; glucose 10 (voorkeur i.v.m. lager risico op flebitis), 40 of 50%.

^{*} Of een vergelijkbare benzodiazepine, zoals oxazepam of diazepam.

Tabel 2 Facultatieve geneesmiddelen conform de NHG-Behandelrichtlijn Geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties

Geneesmiddel/afleveringsvorm	Aantal ¹	Expiratiedatum (eerst verlopende datum)	Bewaarconditie ²
Budesonide vernevelvloeistof 0,5 mg/ml, ampul 2 ml			0 - 25 °C en buiten invloed van licht. Na openen folieverpakking 3 maanden, mits donker bewaard
Dexamethason drank 1 mg/ml, fles 100 ml (als dinatriumfosfaat)			15 - 25 °C. Houdbaarheid na openen 6 maanden
Fentanyl neusspray 50 microg/spray			< 30 °C
Fentanyl neusspray 100 microg/spray			< 30 °C
Fentanyl injectievloeistof 50 microg/ml, ampul 2 ml			< 30 °C en buiten invloed van licht
Haloperidol tablet 5 mg			< 25 °C, in strip en buiten invloed van licht
Ipratropiumbromide vernevelvloeistof 250 microg/ml, flacon 2 ml			< 25 °C en buiten invloed van licht
Midazolam neusspray 0,5 mg/spray (als hydrochloride)			< 25 °C
Midazolam neusspray 2,5 mg/spray (als hydrochloride)			< 25 °C
Midazolam injectievloeistof 5 mg/ml, ampul 3 ml (bevat natrium), alleen nodig bij gebruik van MAD			Buiten invloed van licht
Natriumchloride infusievloeistof 0,9%, zak 500 ml [#]			0 - 25 °C
Paracetamol tablet 500 mg			< 25 °C en in strip
Paracetamol zetpil 60, 120, 240, 500 en 1000 mg			< 25 °C en buiten invloed van licht
Prednisolon tablet 5 mg			< 25 °C, in strip en buiten invloed van licht
Prednisolon drank 5 mg/ml, fles 100 ml			< 25 °C
Ringerlactaatoplossing, zak 500 ml [#]			< 25 °C en buiten invloed van licht
Salbutamol vernevelvloeistof 1 mg/ml, flacon 2,5 ml (2,5 mg = 2,5 ml)			< 30 °C en buiten invloed van licht. Na openen folieverpakking 3 maanden, mits donker bewaard
Salbutamol vernevelvloeistof 2 mg/ml, flacon 2,5 ml (5 mg = 2,5 ml)			< 30 °C en buiten invloed van licht. Na openen folieverpakking 3 maanden, mits donker bewaard
Zuurstof medicinaal gasvormig 100% v/v			20 - 65 °C
Paraaf medewerker		Datum	

¹ Van de volgende geneesmiddelen zijn voor de eerste gift al meerdere stuks nodig: budesonide vernevelvloeistof (2 stuks), prednisolon tablet 5 mg (8 stuks).

² Houdbaarheid tot aan de expiratiedatum, mits aan de vermelde bewaarcondities wordt voldaan (bron: SmPC/FNA).

[#] Deze middelen zijn gelijkwaardig en uitwisselbaar. Daarom is het voldoende om een van de middelen op voorraad te hebben: natriumchloride of ringerlactaatoplossing.

Onderaan de tabel kunnen eventueel extra geneesmiddelen worden toegevoegd.